

Souhrnná teritoriální informace:

Kyrgyzstán

Velvyslanectví ČR v Nur-Sultanu 26. 5. 2022 8:33

Kyrgyzstán je vnitrozemský, hornatý stát ve Střední Asii. Představuje druhou nejchudší zemi z bývalých republik SSSR. Jeho ekonomika je založena především na těžbě zlata, remitencích a zahraniční rozvojové pomoci.

Jedná se o prezidentskou republiku, což bylo potvrzeno schválením ústavních změn v referendu, konaném dne 11. 4. 2021. Prezidentem Kyrgyzstánu je od ledna 2021 Sadyr Žaparov. Parlamentní volby v listopadu 2021 skončily vítězstvím proprezidentských stran a završily přechod k centralizované formě vládnutí.

Obchodní výměna s ČR je nízká, což způsobuje značné výkyvy v její struktuře. Hlavními příležitostmi pro české exportéry je participace na rozvojových projektech, zejména v oblasti nakládání s vodou nebo obnovitelných zdrojů energie financovaných ze zahraničí. Další příležitosti jsou dodávky technologií pro zahraniční investory, např. v těžebním sektoru. Rozvíjí se i další oblasti spolupráce, např. v zemědělském sektoru. Hlavním limitujícím faktorem je chronický nedostatek finančních prostředků.

Tato teritoriální informace je zpracována pro zemi, která je tzv. priakreditovaná. Informace je poskytována v základním rozsahu.

Základní údaje	
Hlavní město	Biškek
Počet obyvatel	6,63 mil.
Jazyk	Kyrgyzský (státní), ruský (oficiální)
Náboženství	islám (88 %), křesťanství (11,5 %)
Státní zřízení	prezidentská republika
Hlava státu	Sadyr Žaparov
Hlava vlády	Akylbek Žaparov
Název měny	Kyrgyzský Som
Cestování	
Časový posun	+5 hodin (v létě +4 hodiny)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Rudolf Hykl, MPP
Ekonomický úsek	Ing. Olga Kalinová, MBA, JUDr. Markéta Pěčková
Konzulární úsek	Mgr. Tomáš Mikeska
CzechTrade	Ing. Petr Jurčík
Czechinvest	ne
Ekonomika	2021
Nominální HDP (mld. USD)	7,7
Hospodářský růst (%)	3,6
Inflace (%)	11,5
Nezaměstnanost (%)	2,9

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název je Kyrgyzská republika (Ústava připouští též název Kyrgyzstán)

- 1 v kyrgyzském jazyce: Kyrgyzstan Respublikasy;
- 1 mezinárodní označení Kyrgyzstánu v anglickém jazyce: The Republic of Kyrgyzstan.

Kyrgyzstán završil v roce 2021 přechod k prezidentskému systému vládnutí, což bylo promítnuto v předčasných prezidentských volbách v lednu 2021 a zvolení prezidenta Sadyra Žaparova do čele země, následně přijetím nové Ústavy v dubnu 2021 a zásadními legislativními změnami v několika oblastech a nakonec potvrzeno výsledky parlamentních voleb dne 28.11.2021, v nichž zvítězily proprezidenstské strany. Uzavřel se tak proces transformace politického systému a přechod k centralizované formě vládnutí.

Složení vlády Kyrgyzstánu k 10.5. 2022:

- 1 Akylbek Žaparov – předseda vlády
- 1 Arzybek Kožošov – první místopředseda vlády;
- 1 Edil Bajsalov – místopředseda vlády;
- 1 Bakyt Torobajev - místopředseda vlády;
- 1 Kamčybek Tašijev - místopředseda vlády - předseda státního Výboru národní bezpečnosti;
- 1 Baktybek Bekbolotov – ministr obrány;
- 1 Žeenbek Kulubajev – ministr zahraničí;
- 1 Ajaz Baetov – ministr spravedlnosti;
- 1 Ulan Nijazbekov – ministr vnitra;
- 1 Alymkadyr Bejšenalijev – ministr zdravotnictví;
- 1 Almazbek Bejšenalijev – ministr školství a vědy;
- 1 Erkinbek Osojev – ministr dopravy a spojů;
- 1 Doskul Bekmurzajev – ministr energetiky;
- 1 Askarbek Džanybekov – ministr zemědělství;
- 1 Boobek Ažikejev – ministr pro mimořádné situace;
- 1 Azamat Žamankulov – ministr kultury, informace, tělesné výchovy a politiky mládeže;
- 1 Dinara Kutmanova – ministryně pro přírodní zdroje, ekologie a technický dozor;
- 1 Almaz Baketajev – ministr finance;
- 1 Daniyar Amangeldijev – ministr ekonomiky a obchodů;
- 1 Takantbek Imanov – ministr digitálního rozvoje;
- 1 Kudajbergen Bazarbayev – ministr práce, sociálního zabezpečení a migrace;

1.2 Zahraniční politika země

Dle prezidenta Kyrgyzstánu Sadyra Žaparova, prioritami v zahraniční politice země jsou zajištění teritoriální celistvosti, bezpečnosti, sociálně-ekonomického rozvoje a ochrany práv občanů. Kyrgyzstán udržuje korektní vztahy s ostatními zeměmi Eurasijské ekonomické unie, tedy Ruskem, Kazachstánem, Běloruskem a Arménií. V otázce rusko-ukrajinského konfliktu zaujímá neutrální pozici. Důležité jsou vztahy se sousední Čínou, především v ekonomické oblasti.

Významný prvek v zahraniční politice představuje turkický element, zejména ve vztahu k Turecku. V posledním roce Kyrgyzstán též zvýšil pozornost ve vztahu k jižním hranicím, zejména v souvislosti s vývojem v Afghánistánu.

Snaží se intenzivní rozvoj vztahů s EU, v listopadu 2021 se uskutečnilo první Ekonomické fórum EU-Střední Asie. Je též aktivní v mezinárodních organizacích, kde se snaží o zvýšení mezinárodní prestiže a získání mezinárodní finanční pomoci.

Jistým napětím se vyznačují vztahy Kyrgyzstánu s Uzbekistánem z důvodu početné uzbecké menšiny, napjaté jsou vztahy s Tádžikistánem s ohledem na hraniční spor.

1.3 Obyvatelstvo

V roce 2021 dosáhl počet obyvatel Kyrgyzstánu 6,636 mil. obyvatel, hustota obyvatel je 32 obyvatel na km². Podíl ekonomicky činného obyvatelstva je 56,2 %, dětí do 15 let 32,6 % a ve věku nad 65 let je 4,7 % obyvatel. Cca 34 % obyvatelstva žije ve městech, 66 % na venkově. V hlavním městě Biškeku žije 1053 tis. obyvatel.

Národnostní složení obyvatel Kyrgyzstánu:

- 1 73,7 % Kyrgyzové;
- 1 14,8 % Uzbeki;
- 1 5,1 % Rusové;
- 1 1,1 % Dungani;
- 1 0,9 % Ujguři;
- 1 0,9 % Tádžici;
- 1 0,89 % Turci;
- 1 0,55 % Kazaši;
- 1 0,4 % Tataři;
- 1 0,3 % Ázerbájdžánci;
- 1 0,26 % Korejci;
- 1 0,14 % Ukrajinci;
- 1 0,1 % Němci,
- 1 ostatní 0,7 %

Oficiální zdroje uvádějí, že v Kyrgyzstánu žije více než 80 etnických skupin.

Náboženství:

- 1 islám 88 %,
- 1 pravoslavní 11,5 %,
- 1 ostatní 3 %.

Státním jazykem je jazyk kyrgyzský, oficiálním jazykem ruský. Jazyky jsou uváděny jako rovnoprávné. Z dalších nejčastěji používaných jazyků lze uvést uzbecký jazyk a na jihu farsí.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Kyrgyzská republika je z hlediska celkové výše HDP nejmenší ekonomikou mezi státy SNS a po Tádžikistánu vykazuje též nejnižší HDP na obyvatele. V posledních letech HDP země každoročně stouvalo o 4-5 %, v roce 2020 však pokleslo o 8,6 %. V roce 2021 dochází k jeho opětovnému nárůstu o 3,6 %. Významnou částí vládních příjmů jsou příjmy z těžby zlata v dole Kumtor, který se podílí cca 1/3 na průmyslové produkci a 40 % na exportu. Inflace silně kolísá v rozmezí 2 až 12 %, zejména podle vývoje kurzu místní měny. Nezaměstnanost se pohybuje pod 10 %, to je ovšem dáno tím, že značná část populace pracuje v zahraničí a platby jimi zasilané do KG tvoří značný příjem KG domácností. Cca 1,3 mil. kyrgyzských občanů pracuje v zahraničí s tím, že převody finančních prostředků KG občanů ze zahraničí (remitence) dosahují cca 30 % HDP.

Tabulka z MOP + navíc platební bilance, zadluženost/HDP.

Ukazatel	2019	2020	2021	2022	2023
Růst HDP (%)	4,5	-8,6	3,6	4,2	4,1
HDP/obyv. (USD/PPP)	5 517,10	5 019,30	5 280,00	5 630,00	5 910,0
Inflace (%)	1,1	6,3	11,5	8,9	4,8
Nezaměstnanost (%)	6,7	7,9	N/A	N/A	N/A
Export zboží (mld. USD)	2	1,8	2,5	2,6	2,7
Import zboží (mld. USD)	5	3	5,5	6,3	6,9
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-2,6	-1,4	-2,6	-3,2	-3,6
Průmyslová produkce (% změna)	6,9	-1	7,8	6	6
Populace (mil.)	6,4	6,5	6,6	6,7	6,9
Konkurenceschopnost	96/141	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	7/7	7/7	7/7	7/7	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD, stat.kg, Worldbank

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Veřejné příjmy se za posledních několik let drží na úrovni okolo 30 % HDP. V minulém roce na rozdíl od předchozích let příjmy státního rozpočtu vykazovaly mírné kladné saldo.

Kyrgyzstán získává půjčky jak od mezinárodních organizací, tak od jednotlivých států. Jedná se zejména o MMF, EBRD, Asijskou rozvojovou banku, ESCAP, U.S. Trade and Development Program, dále o Japonsko, Švýcarsko, Turecko, Německo apod. Zahraniční zadlužení se pohybuje kolem 8,9 mld. USD. Polovinu zahraničního dluhu KG tvoří úvěry v oblasti dopravy a energetiky. K největším věřitelům patří Čína, Asian Development Bank a skupina Světové banky. Rusko své dluhy postupně odepsalo. V souvislosti se zhoršením situace státního rozpočtu v souvislosti s pandemií má země problémy splácet dřívější úvěry. Platební bilanci vyrovnávají platby od KG občanů pracujících v zahraničí.

Veřejné finance	2021
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	1,6
Veřejný dluh (% HDP)	57,4
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,7
Daně	2022
PO	10%
FO	10%
DPH	12%

Platební bilanci vyrovnávají platby od KG občanů pracujících v zahraničí.

2.3 Bankovní systém

V Kyrgyzstánu působí 23 komerčních bank, v 16 z nichž převládá zahraniční kapitál. Celková aktiva bankovního sektoru v Kyrgyzstánu dosahovala ke konci 2021 361,6 mld. Somů (na konci 2020 roku – 289,3 mld.somu). Mezi hlavní banky na trhu Kyrgyzstánu co do velikosti finančních aktiv patří Optima bank, Ajyl Bank a KICB (Kyrgyzská investičně-kreditní banka).

2.4 Daňový systém

Od 1.1.2022 je v Kyrgyzstánu účinný nový daňový zákoník. Jeho účelem je zajištění optimalizace správy daní, zajištění stability daňového systému, zlepšení digitalizace daňové oblasti, vytvoření transparentních podmínek pro podnikání a omezení stínové ekonomiky.

Daňový systém Kyrgyzstánu zahrnuje několik druhů daní – DPH, daň z příjmu, daň ze zisku, akviziční daň, daň za využívání přírodního bohatství, daň z prodeje, daň z půdy a daň z majetku.

Výše daně z příjmu v obecné rovině činí 10% pro fyzické i právnické osoby. Pro určité subjekty z této sazby existují výjimky, např. v případě právnických osob podnikajících v oblasti těžby zlata je její výše 0%.

Standardní sazba DPH činí 12%. DPH se účtuje u většiny zboží a služeb včetně těch které jsou poskytovány zdarma. DPH se neaplikuje v případě dovozu zboží ze zemí, které jsou členy EAEU.

Kyrgyzstán má uzavřené dohody k zamezení dvojího zdanění s 28 zeměmi, které zahrnují např. Rusko, Kazachstán, Bělorusko či Uzbekistán. Dne 30. listopadu 2020 vstoupila v platnost smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi ČR a Kyrgyzstánem.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Země EU 27 představují jednoho z nejvýznamnějších obchodních partnerů KG. Do roku 2018 vývoz zemí EU do KG převyšoval dovoz. Od roku 2016 Kyrgyzstán využívá při vývozu do EU výhod systému GSP+, jehož pozitivní vliv na obchodování s EU se naplno projevil až v roce 2018, kdy poprvé KG dosáhl pozitivní obchodní bilance.

Zatímco dovoz z EU do KG dosahuje stabilních hodnot, vývoz z KG do EU má značně kolísavou tendenci. V roce 2020 došlo v souvislosti s pandemií v porovnání s rokem 2019 k poklesu vzájemného obchodu, zejména KG importu do EU. Tato tendence pokračovala i v roce 2021. Saldo je opět pozitivní ve prospěch EU. Významným obchodním partnerem pro export KG zboží je dle stat.kg Velká Británie.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z EU (mil. USD)	297,8	309,8	313,8	259,6	289,5
Import do EU (mil. USD)	246,3	758,9	898,9	50,2	47,5
Saldo s EU (mil. USD)	51,5	-449,1	-585,1	209,4	242,0

Zdroj: stat.kg

Obchodní vztahy s ČR

Dosavadní objem obchodní a ekonomické spolupráce ČR s Kyrgyzstánem je nízký, pohybuje se okolo 200 mil. Kč. K hlavním překážkám patří geografická vzdálenost, slabost kyrgyzské ekonomiky spojená s nedostatkem finančních zdrojů, vysoká míra teritoriálního rizika atd. V roce 2021 došlo oproti kovidovému roku 2020 k podstatnému nárůstu vzájemného obchodu mezi ČR a KG, mezi nejvíce exportovanými položkami z ČR figurují zařízení pro telekomunikaci (cca třetina hodnoty vývozu), léčiva a živá zvířata. Kyrgyzstán exportuje potravinářské výrobky, zejména ovoce a zeleninu, maso a nápoje.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z ČR (mil. CZK)	362,1	184,9	165,9	119,1	175,5
Import do ČR (mil. CZK)	15,8	52,6	17,3	18,8	29,3
Saldo s ČR (mil. CZK)	346,3	132,3	148,6	100,3	146,2

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Obdobně jako se státy EU, i výše dovozu ze států mimo EU je, mimo roku 2020, stabilního rázu. Vývoz ze zemí mimo EU do KG tradičně výrazně převyšuje dovoz z KG, což se projevuje pozitivním saldem obchodní bilance. Mezi nejvýznamnější obchodní partnery KG patřily v roce 2021 Rusko, Čína, Kazachstán, Turecko, Uzbekistán a další.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export ze zemí mimo EU (mil. USD)	4 196,8	4 982,1	4 675,1	3 459,1	5 280,6
Import do zemí mimo EU (mil. USD)	1 517,8	1 077,9	1 087,1	1 922,9	1 611,4
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. USD)	2 679	3 904,2	3 588,1	1 536,2	3 669,2

Zdroj: stat.kg

3.2 Přímé zahraniční investice

Kyrgyzstán je země, která je na zahraničních investicích závislá. Z tohoto důvodu se vláda snaží přilákat co největší počet investorů a vytvořit jim co nejliberálnější investiční prostředí. Za tímto účelem podepsala řadu smluv o ochraně investic, např. s Rakouskem, Maďarskem, Spolkovou republikou Německo či Francií. Za účelem lepší vymahatelnosti práva požádal Kyrgyzstán o členství v Mezinárodním centru pro urovnávání investičních sporů ICSID. V této souvislosti je však třeba zmínit, že v oblasti hodnocení rizik OECD je země zařazena do nejhůřší, sedmé kategorie, a tomu je třeba přizpůsobit své potenciální obchodní a investiční záměry. Dle statistické služby Kyrgyzstánu dosáhla celková výše přímých zahraničních investic v roce 2021 698,4 mil. USD. Investice směřovaly většinou do oblastí souvisejících s těžbou, zpracovatelským průmyslem, ICT a výzkumem. Třetina zahraničních investic pochází z Číny (233,3 mil. USD). Mezi další velké investory se řadí Ruská federace, Turecká republika, Velká Británie, Spolková republika Německo a Nizozemské království.

Z hlediska přímých investic se české firmy v Kyrgyzstánu mnoho neangažují. Kyrgyzská statistika uvádí, že ke konci roku 2021 dosáhly přímé investice z ČR hodnoty cca 21,8 tis. USD. Větší investiční celky si může dovolit jen větší a silnější společnost vzhledem k obtížnosti úvěrování bankami (vyšší investiční riziko).

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Spolupráce EU a Kyrgyzstánu se rozvíjí na základě Dohody o partnerství a spolupráci (PCA), která byla podepsána v roce 1995 a vstoupila v platnost v roce 1999. Od prosince 2017 probíhá sjednávání rozšířené PCA mezi EU a Kyrgyzstánem. V prosinci 2019 byla posílená dohoda o partnerství a spolupráci parafována, k jejímu podpisu a ratifikaci dosud nedošlo.

Smlouvy s ČR

Bilaterální smluvní základna je tvořena následujícími bilaterálními dohodami: Protokol o spolupráci mezi MZV ČR a MZV KG (1995), Smlouva ČR – Kyrgyzstán o spolupráci v boji s organizovaným zločinem, s nezákonným nakládáním s narkotiky, s terorismem a různými nebezpečnými druhy zločinnosti (1998) a Dohoda mezi vládou ČR a vládou Kyrgyzské republiky o leteckých službách (2004) apod. Dne 9. dubna 2019 byla podepsána Smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi ČR a Kyrgyzstánem (účinná od 30.11.2020) a Dohoda o spolupráci mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR a Ministerstvem ekonomiky KG (vstup v platnost podpisem dne 9.4.2019, týž den bylo uskutečněno první zasedání Pracovní skupiny pro hospodářskou spolupráci).

Kyrgyzstán je od 20. 5. 2015 členem Eurasijské ekonomické unie (EEU). KG strana si mj. vyjednala zachování preferenčních tarifů na dodávky čínských zařízení na několik rozpracovaných infrastrukturních projektů. Vstup Kyrgyzstánu do EEU se mj. projevil v lepším přístupu vybraného zemědělského zboží z KG na trh Celní unie.

3.4 Rozvojová spolupráce

Ekonomika Kyrgyzstánu je nadále závislá na technické a rozvojové pomoci od širokého spektra donorů, zejména OSN, EU, OSCE, UNDP, USAID, MMF, Světové banky. Bilaterálně především spolupracuje s Čínou, rozvojová spolupráce se rozvíjí i s Tureckem. Podpora EU Kyrgyzstánu se mj. uskutečňuje prostřednictvím mechanismu akčních plánů, projektů rozvojové spolupráce, které se zaměřují na tři hlavní oblasti: právní stát, vzdělávání a integrovaný rozvoj venkova. Pro období 2021-2027 byly nově doplněny i digitalizace a zelená a klimaticky odolná ekonomika. V období 2014-2020 bylo na projekty rozvojové spolupráce Kyrgyzstánu vyčleněno EU 174 mil. EUR. Od roku 1991 bylo v Kyrgyzstánu financováno ze strany EU cca 500 projektů za cca 200 mil. eur. Pro české společnosti se otevírají exportní příležitosti zejména v oblasti rozvoje venkova, především v oblasti nakládání s vodami.

Česká strana poskytuje kyrgyzské straně rozvojovou pomoc prostřednictvím českých finančních prostředků v EBRD, Czech Trust Fund v UNDP, B2B programy ČRA a též programu MZV ČR k malým lokálním projektům.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

Mezi perspektivní odvětví pro dodávky a investice v Kyrgyzstánu lze zařadit zejména investiční celky (např. malé vodní elektrárny), dopravní infrastruktura a řízení dopravy, zelené technologie (čištění odpadních vod, ohřev teplé vody, solární panely), malé pivovary, technologie výroby piva a potravinářské technologie jako celek. Další možnosti existují v turistice, v zemědělství, perspektivní je i bytová výstavba, možnosti existují též u realizace spotřebního zboží. Omezený zájem je evidován o možnosti v oblasti těžby a zpracování plynu.

Existuje několik společných česko-kyrgyzských firem, zejména v oblasti OZE, další české firmy jsou v Kyrgyzstánu průběžně aktivní. Pokud se české firmy v KG obchodně angažují, jedná se někdy o firmy se zastoupením v Kazachstánu, odkud pokrývají i své obchodní aktivity v KG. Největším problémem pro prosazení českých firem je exportní financování. Podle zkušeností z jiných zemí se ukazuje jako nejperspektivnější cesta identifikování rozvojových programů financovaných ze zahraničí s cílem participace v nich, byť alespoň jako subdodavatel.

V Kyrgyzstánu působí též celá řada významných kyrgyzských podnikatelů, se kterými se lze dohodnout na vzájemně výhodných projektech. Zájem o rozvoj bilaterální hospodářské spolupráce má též na KG straně asociace JIA a Obchodně – průmyslová komora KG.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

V Kyrgyzstánu má obchod, stejně jako ve většině zemí Asie, i určitou společenskou stránku a akceptování zvyklostí je první předpoklad úspěchu. Je třeba počítat s tím, že bez osobního kontaktu s potenciálním obchodním partnerem se nelze obejít. V neposlední řadě je také třeba mluvit dobře rusky. Určitě nevede k obchodnímu úspěchu hojné zasílání e-mailu v angličtině doprovázené odkazy na internetové stránky.

4.2 Oslovení

Partnery je vhodné oslovovat v R.J, tedy ve formátu jméno a jméno po otci.

4.3 Obchodní schůzka

Důležitým momentem je, že společnost v Kyrgyzstánu je poměrně patriarchální a zejména prvotní kontakty na osobní úrovni by měli navazovat spíše muži. Pracovní doba je od 9:00 do 17:30 (oficiální), v soukromých firmách podle rozhodnutí majitele.

Není dobré své potenciální partnery podceňovat, možná neumí dobře anglicky a nevedou teoretické diskuse o mezinárodním obchodě, za to se však velmi dobře vyznají v místních poměrech a umějí si velmi dobře poradit díky kontaktům na své příbuzné a známé.

Dále je nutno brát v úvahu, že Kyrgyzstán je poměrně chudší zemí s prvky východního způsobu myšlení. Jedná se třeba o přesnost, schopnost dodržet nejen ústní, ale i písemnou dohodu, atp. Při komunikaci s kyrgyzskými partnery je třeba dávat přednost osobnímu kontaktu, případně telefonátu. V případě nutnosti písemné komunikace je vhodnější tištěná podoba, e-mailové příkládají relativně menší váhu zejména v otázce rychlosti odpovědi.

Je vhodné si zjistit náboženské zaměření partnera a z tohoto vyvodit přístup ohledně možných jednání mimo kancelář a konzumace alkoholu. Dress kód je srovnatelný s Evropou.

4.4 Komunikace

Státní jazyk kyrgyzský, oficiální jazyk ruský. Jazyky jsou uváděny jako rovnoprávné. Další nejčastěji používané jazyky jsou uzbecký a na jihu farsí. V obchodním jednání se využívá nosně ruský jazyk, angličtina je velice málo rozšířená. Z tohoto důvodu je tlumočnická do RJ nutností.

Mezi komunikační tabu je možné zařadit otevírání náboženských otázek a kritika KG jako země. Kyrgyzové mají často pozitivní vztah k bývalému SSSR, není proto vhodná jeho příliš striktní kritika.

V Kyrgyzstánu jsou důležité k prosazení nabízeného zboží dobré osobní kontakty. Tyto kontakty je nutné periodicky upevňovat, neboť klíčové osoby důležité pro prodej nabízené produkce mohou odcházet i přicházet např. z Obchodně-průmyslové komory na jiné posty na Ministerstvo ekonomiky KG, avšak většinou si při svém odchodu zachovávají vazby a kontakty. Pokud není osobní kontakt možný, je preferovanou cestou komunikace prostřednictvím mobilních telefonů, nosně s využitím aplikace WhatsApp.

4.5 Doporučení

Důležité je mít na KG trhu partnera, který se vyzná v místních podmínkách a který má zpravidla dobré kontakty. Při vstupu na kyrgyzský trh je zejména nutné pečlivé prověření bonity partnera a zvýšená pozornost platebním podmínkám. Lze se též setkat se špatnou platební morálkou, nedodržováním uzavřených dohod a v případě soudních sporů se zdlouhavým projednáváním. Celkově špatná finanční situace je v mnoha případech limitující pro další rozvoj perspektivních projektů. Je nutné brát v potaz velmi omezený trh spotřebního zboží a nízkou koupěschopnost obyvatelstva. Používanou měnou při obchodních platbách je kyrgyzský som a americký dolar.

4.6 Státní svátky

Veřejné svátky:

- 1 1.1. Nový rok
- 1 7.1. Vánoce (pravoslavné)
- 1 23.2. Den obránců vlasti
- 1 8. 3. Mezinárodní den žen
- 1 21. 3. národní svátek Nooruz
- 1 7. 4. Den národní dubnové revoluce
- 1 1.5. Svátek práce
- 1 5. 5. Den ústavy Kyrgyzské republiky
- 1 9.5. Den vítězství
- 1 31.8. Den nezávislosti Kyrgyzské republiky
- 1 7. 11. a 8.11. Dny historie a paměti předků

Další dva muslimské svátky „Orozo Ait“ a „Kurman Ait“ jsou definovány lunárním kalendářem.

V případě, že svátek vychází na víkendový den (neděle), tak se den volna přenáší na další pracovní den po svátku.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Celní sazby vyplývají z členství KG v Eurasijské ekonomické unii. Je-li dovozce ze země, se kterou byla podepsána Dohoda o zamezení dvojího zdanění, která již vstoupila v platnost, a má-li u sebe potvrzení o tom, že již DPH zaplatil v zemi původu, pak se od něj platba DPH nevyžaduje, resp. vyžaduje se jen ta část DPH, o kterou je kyrgyzská DPH vyšší než DPH v zemi původu. Je uzákoněna kontrola exportu na některé výrobky. Okruh těchto výrobků odpovídá standardu obvyklému v evropských zemích – alkohol, cigarety, zbraně a vojenský materiál, jedy, radioaktivní látky, některé léky atp. Na dovoz i vývoz tohoto zboží je nutno mít příslušnou licenci.

Od roku 1993 využívala KG strana při exportu do zemí EU „Všeobecný systém preferencí“- GSP. V listopadu 2015 schválila Evropská komise návrh na udělení Kyrgyzstánu GSP+, který vstoupil v platnost 27. ledna 2016. GSP+ odstraňuje celní tarify na více jak 6 000 kategorií zboží. Kyrgyzští exportéři mají tak možnost vyvážet za nulových celních tarifů do EU zemědělské výrobky včetně je ovoce, zpracovaného ovoce (konzervované), sušeného ovoce, potravinářských výrobků, tabáku, textilních výrobků, oblečení, koberců apod.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

V Kyrgyzstánu existují podobné druhy obchodních společností jako v jiných státech. Nejrozšířenější jsou společnost s ručením omezeným či akciová společnost. Akciové společnosti existují jak v otevřené, tak i v uzavřené formě. Pro zřízení kanceláře či reprezentace nebo společného podniku je zapotřebí mít k dispozici ověřený výpis z obchodního rejstříku a nutný je soudně ověřený překlad statutu. Totéž se týká i zřizování společného podniku. V současné době postačuje překlad do jazyka ruského.

5.3 Marketing a komunikace

S reklamou českých podniků v KG jsou minimální zkušenosti, což souvisí s omezeným vývozem spotřebního zboží z důvodů velice malého místního trhu pro spotřebitelské výrobky v našich cenových úrovních. S ohledem na místní specifika je nutné dát na doporučení místního distributora/partnera, jaké marketingové kanály je vhodné využít. Dobrý zvuk mají v Kyrgyzstánu některé české tradiční výrobky jako je sklo, české pivo, české lázeňství apod. Při využívání marketingových kanálů je nutné dodržovat limity, vyplývající z převažujícího muslimského náboženství Kyrgyzů.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ochrana duševního vlastnictví je v Kyrgyzstánu upravena celou řadou právních předpisů, upravujících patentovou ochranu, ochranu autorských práv apod. Kyrgyzstán je rovněž smluvní stranou řady mezinárodních úmluv v této oblasti, zde lze např. uvést „The WIPO Copyright Treaty“ a „The WIPO Performances and Phonograms Treaty“.

Od roku 1998 je Kyrgyzstán členem WTO.

5.5 Trh veřejných zakázek

Veřejné zakázky jsou zadávány prostřednictvím internetové adresy zakupki.gov.kg. Informace o některých významnějších tendrech rozesílá KG strana prostřednictvím svých zastupitelských úřadů v zahraničí.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Prakticky jedinou platební podmínkou, která je bez rizika, je platba 100 % předem, ostatní platební podmínky jsou rizikové, přijatelnost akreditivů je nutno konzultovat u bank v ČR.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Pro vstup a pobyt na území cizího státu musejí občané ČR splňovat podmínky stanovené jeho zákony. Ke sdělování aktuálních podmínek vstupu a pobytu na území cizího státu je příslušný zastupitelský úřad daného státu. Následující informace jsou určeny k základní orientaci. Ministerstvo zahraničních věcí ČR proto doporučuje českým občanům, aby si před cestou ověřili u zastupitelského úřadu navštěvovaného státu, zda se podmínky pro vstup a pobyt nezměnily.

Na základě zákona Kyrgyzské republiky č. 121 ze dne 14. 7. 2012 byla zrušena vízová povinnost pro turistické cesty či cesty na základě pozvání nepřesahující 60 dnů pobytu. Vedle vízové povinnosti došlo ke zrušení povinnosti se registrovat. Toto opatření se týká celkem 44 zemí, mezi nimiž je i Česká republika. Pokud by však plánovaná cesta měla přesáhnout 60 dnů pobytu, je možné si zažádat o vízum na jakémkoliv zastupitelském úřadě Kyrgyzstánu v zahraničí. Pro cesty nad 60 dnů pobytu je nutné zažádat si o vízum, a to prostřednictvím teritoriálně příslušného Zastupitelského úřadu Kyrgyzstánu ve Vídni. Od 15. ledna 2015 mohou občané Kyrgyzstánu podávat žádosti na krátkodobá Schengenská víza do ČR na velvyslanectví Švýcarska v Biškeku (adresa: 21 Erkindik blvd., Bishkek 720040, Kyrgyzstan).

Od 1.5.2022 byla zrušena povinnost při vstupu na území Kyrgyzstánu prokazovat se platným certifikátem vakcinace (certifikát ČR byl uznáván) či předložení negativního PCR testu na COVID -19.

V zemi je obvyklé se pohybovat s využitím TAXI, hromadná doprava je nespolehlivá a zdaleka nedosahuje evropských parametrů.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

K zaměstnání cizince postačuje pouze pracovní povolení. V místním pojetí se jedná spíše o pracovní registraci, nikoliv povolení. Nevýhodou místních zástupců českých firem často bývá nedostatek loajality vůči zastupované firmě a hledání jiné firmy, která by nabídla vyšší plat. Naopak výhodou je, že výše mzdy je menší než u vyslaného zástupce české firmy. Výhodou českého zástupce je sepeť s českou (vysílající) firmou a objektivnější hodnocení trhu. Nejlepší kombinací se jeví situace, kdy vedoucím zastoupení je český občan a sekretářka nebo asistent(ka) je místní síla.

5.9 Veletrhy a akce

V Kyrgyzstánu se každý rok koná více než 20 menších výstav, většinou v Biškeku.

Výstavy v Kyrgyzstánu mj. organizuje společnost ITECA 115 A, str. Ibraimov, Bishkek, Kyrgyzstan, 720000 tel.: +996 312 902 966 e-mail: management@iteca.kg web: www.iteca.kg

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Nur-Sultanu(s akreditací pro Kyrgyzstán):

Kabanbay Batyr Avenue 15/1, Business Centre Q2, 010000 Nur-Sultan, Republic of Kazakhstan +7 7172 986828, e-mail: nur-sultan@embassy.mzv.cz

Obchodně ekonomický úsek se nachází na velvyslanectví v Nur-Sultanu +7 7172 986828, e-mail: commerce_nur-sultan@mzv.cz

Honorární konzulát České republiky v Kyrgyzské republice:

Razzakova 15,720 040, Biškek tel.: +996 550 77 66 25 hko.cz.kg@gmail.com

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

- 1 Hasiči 101
- 1 Policie 102
- 1 Rychlá lékař. pomoc 103
- 1 Rychlá lékařská pomoc placená 151
- 1 Záchranáři 110, 161
- 1 Taxi 152, 156
- 1 Mezinárodní informační služba 160
- 1 Informace 109, 106
- 1 Havárie plynu 104

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- 1 [Vláda KG](#)
- 1 [Ministerstvo zdravotnictví a sociálního rozvoje KG](#)
- 1 [Ministerstvo spravedlnosti KG](#)
- 1 [Ministerstvo zahraničních věcí KG](#)
- 1 [Ministerstvo obrany KG](#)
- 1 [Ministerstvo vnitra KG](#)
- 1 [Státní výbor pro energetiku, průmysl a použití ropy KG](#)
- 1 [Ministerstvo ekonomiky a obchodu KG](#)
- 1 [Ministerstvo financí KG](#)
- 1 [Ministerstvo zemědělství KG](#)
- 1 [Ministerstvo vzdělání a vědy KG](#)
- 1 [Ministerstvo pro mimořádné situace KG](#)
- 1 [Ministerstvo digitálního rozvoje KG](#)
- 1 [Ministerstvo práce, sociálního zajištění a migrace KG](#)
- 1 [Ministerstvo kultury, informace, sportu a politiky pro mládež KG](#)
- 1 [Ministerstvo přírodních zdrojů, ekologie a technického dozoru KG](#)
- 1 [Státní výbor národní bezpečnosti KG](#)
- 1 [Státní úřad pro architekturu, výstavbu a veřejného hospodářství \(государственное агентство архитектуры, строительства и жилищно-коммунального хозяйства\)](#)
- 1 [Státní daňová služba KG](#)
- 1 [Státní celní služba KG](#)
- 1 [Ministerstvo vzdělávání a vědy KG](#)
- 1 [Státní geologická služba KG](#)
- 1 [Oficiální stránka města Biškek](#)
- 1 [Knati Kabar \(zpravodajská agentura\)](#)
- 1 [Večerní Biškek \(noviny\)](#)
- 1 [Statistické údaje KG](#)